

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۸/۰۷/۰۶

واحد فقیري

د زهیر زنداني، ناکامه مینه

زهیر احمد زنداني فقط ۱۷ کلن وو چي په دواړو سترگو ټپ وړوند سو. کله چي هغه د روغتون پر بستر پروت وو، هغه له خپل ډاکټره د هینداری غوښتنه وکړه. خو ډاکټر ورته وویل: «زویه! ته نور دا دنیا نه سی لیدلای، ته وړوند سوي.» زهیر احمد زنداني خپلي سترگي د سرک د غاري د بم په یوې چادوني کي له لاسه ورکړي.

د زهیر احمد په ژوند کي دا حادثه پنځه کاله پخوا پېښه سوه. هغه وایي کله چي زه پوه سوم چي وړوند سوي یم، ما سخت وژړل، ځکه ما د یوې پیغلي سره مینه لرله، او اوس چي زه وړوند سوي وم، زما د میني کیسه هم راسره ختمه سوي وه. زهیر احمد وایي: «که چیري ما خپلي سترگي بایللی وای، خو هغه راسره وای، زه به بیا هم خوشحاله وای. خو اوس نه زه سترگي لرم، او نه هم د هغي لاس راسره دی.»

بناغلی زنداني د سولي ولسي کاروان له موسيسنو څخه دی. هغه ۴۰۰ میله پیاده له هلمنده تر کابل پوري مزل کړی دی. هغه د یوه داسي جنگ پر ضد راپورته سوي دی چي د هغه پلار، اکا، خور، او معشوقه ئې ترې اخیستي دي. بناغلی زنداني اوس ۲۲ کلن دی. هغه تل په یوه کوچ کي ناست وي، او مدام په فکرونو کي ډوب وي. هغه په عادت تگ کوي، او کله نا کله ئې د خپل یوه ملگري پر اوږه باندي لاس ایښی وي. د هغه نژدې یار بناغلي نعمت الله کتاب دی. بناغلي کتاب ځکه د کتاب تخلص غوره کړی دی چي لیک او لوست نه سی کولای.

بناغلی زنداني خپله هم بی سواده دی. مگر یو خورمن شاعر دی. هغه خپل اشعار په ۵۰ صفحو کي راغونډ کړي دي، او کله چي شعر ویلو ذوق ورسې، نور ئې ورته لیکي. د بناغلي زنداني یو شعر د خپل غمجن ژوند او ناکامي میني داستان داسي بیانوي:

**حتی تر مرگ اوروسته، زما سترگي پټي نه سوي
ځکه ما دروازي ته کتل، او تا ته مي انتظار ایست.**

کله چي بناغلي زنداني د خپل ژوند او میني داستان بیانوي، هغه د دی لپاره ځیني داسي ښکلي تصویرونه تمثیليوي چي د انسان زړه کبابوي، او عالمونه ژړوي. کله چي زهیر زنداني ۷ کلن وو، هغه د خپلي کورنۍ سره په لښکرگاه کي ژوند کاوه. هغوی په خپله کرونده کي کوکنار او غنم کرل، او د انگورو باغ ئې لاره. یوه ورځ، د هغه پلار او اکا پخپله مځکه کي د پیازو په کرلو اخته ول چي امریکایانو بمبار کړل. زنداني وایي: «زما د پلار او اکا جسدونه بېخي ورک سوي ول، حتی پر مځکه باندي وینه هم نه لیدل کېده. هلته یوه لویه کنده جوړه سوي وه. بس خاوري او دورې وې.»

د هغه پلار، غلام ولي، فقط ۲۹ کلن وو چي امریکایانو قتل کړ. هغه یو جگ ځوان وو، او یوه وړه ږېره ئې لرله. بناغلي زنداني وایي: «د جناري او فاتحي په جریان کي، خلکو به زما پر سر باندي لاس تپړوی، او ما ته ئې پیسي راکولې. زه نه پوهېدم چي ولي خلک ماته پیسي راکوي. زه بېرېدم چي هسي نه چي زما پلار راپورته سي، او پر ما باندي په قهر سي چي ولي مي پرته له اجازي څخه د هغه له ملگرو څخه پیسي قبولي کړي دي.» هغه وایي، «ما ودونه لیدلي ول، خو جناري مي نه وي لیدلي.»

لدي غمجنې پېښې راوړوسته، د بناغلي زنداني فامیل کندهار ته کډه وکړه. په کندهار کي د هغوی خپلوان ول، او هغوی یوه ۷ کلنه ماشومه لور لرله. بناغلي زنداني به د نورو ماشومانو او له همدې ماشومي سره د پښېنگ لوبه کوله. او بناغلی زنداني به مدام د همدې ماشومي سره قصدا په یوه ځای کي پټ ناست وو.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رایرلو مخکي په خیر و لولئ

هغه وايي: «زما د هغې خبرې خوبېدلې. د هغې بوي مي خوبېدې. ما به تل د هغې سره يو ځای قدم واهه. زه به مدام لکه سيوری د هغې سره وم. مور نه بېلېدونکې وو.»

پدې وخت کې، ښاغلی زنداني د يوه مستري سره شاگرد سو. خو هر کله چې به د زنداني مور د خپلو دوستانو کره تله، زنداني به هم د خپلې معشوقې د ليدو لپاره ورسره مل و. کله چې ښاغلی زنداني پدې پوه سو چې واقعا له هغې سره مينه لري، دوی دواړه ۱۲ کلن ول. هغه وايي: «يوه ورځ مور دواړه د يوه دوکان پر لور روان وو. کله چې ما د هغې لاس ونيو. هغې راته وخنډل، او زما لاس ئې هم ونيو.»

ښاغلی زنداني وايي کله چې به د مستري په شاپ کې د کوم موټر تر باندې لاندې وم، ما تل د هغې په باره کې فکر کاوه، او له ځانه سره به مي هغه خبرې تکرارولې چې بايد هغې ته ئې ووايم. هر وخت چې به کوم فرصت برابر سو، ښاغلی زنداني به د هغې ليدو ته ورته. عموما به ئې سوغاتونه هم له ځان سره وړل.

د هغې مور د ښاغلي زنداني او خپلې لور په مينه پوهېدله، او مدام به ئې په مسکا ويله: «څه چې په قسمت کې ليکل سوي وي، هغه کېږي.» مگر د هغې پلار، چې شتمن سړی وو، گومان ئې کاوه چې زنداني مناسب هلک نه دی. ځکه زنداني د بل قوم هلک وو، او د مستري يو خوار شاگرد وو.

مگر زنداني په زړه کې پوهېدې چې لاس ئې بر دی، ځکه د هغې زړه ئې گټلې وو. هغې مينه ورسره لرله. هغه پوهېدې چې هر څونه چې د هغوی مينه غښتلې کېږي، په هغه اندازه به ئې د پلار مخالفت کمزوری کېږي.

خو دا ټول اميدونه او خيالونه هله تباہ سول چې زنداني وړند سو.

يوه ورځ ښاغلی زنداني او ۱۵ کلنه خور ئې د خپلو دوستانو د ليدو لپاره د هرات په لور روان سول. پر زنداني باندي خپله خور نهايت گرانه وه، ځکه هغه د زنداني په عشق خبره وه، او کله نا کله به ئې د روييار نقش لوباوه. هغوی پر لاري روان ول چې د سرک د غاړې بم باندي پټاو سو.

هغه وايي: «کله چې زه ئې روغتون ته ورسولم، ما خپلې خور ته نارې وهلي، خو هغه نوره زمور سره نه وه.»

لدې پېښې راوروسته، ښاغلي زنداني لا هم د خپلې مينې هيله په زړه کې لرله، خو د هغې کورنۍ څرگند مخالفت وکړ. هغوی ورته وويل چې يو خو ته د بل قوم سړی ئې، او بل وړند ئې. هغوی خپله لور يو بل چا ته ورکړه، او اوس هغه د يوه ماشوم مور ده.

ښاغلی زنداني د هغې نوم نه يادوي. خو د هغه دوستان او ملگري د ښاغلي زنداني د مينې کيسه تايبديوي. هغه وايي چې اوس هم کله نا کله په پټه د هغې سره په تېلفون کې خبرې کوي، خو کوښښ کوي چې څوک خبر نه سي. مگر هغه تل غواړي چې د خپلې معشوقې له انرژي ډک اواز واورې. تير ورک يادونه راتازه کړي، او څه ور سره وځاندي.

آخر ځل چې ښاغلي زنداني د خپلې معشوقې سره ملاقات لاره، هغه وخت وو چې هغه وډېدله. دوی په برنده کې دوه په دوه ناست ول. هغې د انارو جوس ورته راوړل. ښاغلي زنداني خپل يو شعر ورته ووايه:

**زه حتی د اوبو له څښولو څخه بېره لرم
ځکه ښايي زما په زړه کې زما د معشوقې نوم راپیکه کړي.**

يو کړت هغې د ښاغلي زنداني د شعرونو کتابچه ترې واخيسته. کله چې ئې کتابچه بېرته ورکړه، هغې ورته وويل چې څو ښه شعرونه ئې تر کاپي کړي دي.

د ناکامي مينې همدا تصويرونه د ښاغلي زنداني په زړه کې نقش سوي دي، او همدا دردناکه تصويرونه شپه او ورځ هغه په چورتونو کې ډوب ساتي.

هغه وايي: «وخت نا وخت زه يو ځای يوازي چيري ولاړ سم. په تيارو کې قدم وهم. کله يو شعر پای ته ورسوم، او بل را شروع کړم. کله نا کله زه په فکرونو کې ډوب سم. کله زه په خپلو خيالونو کې هغه د خپل ځان گڼم، مگر داسې ښکاري چې زمانې او حالاتو مور ډير سره ليري کړي يو.»

هغه يو لنډ مکت کوي او وايي: «مگر کله چي له خپلو خيالونو او خوبونو څخه راويښ سم، او کله چي خپل سر را اوچت کړم، زه هيڅ هم نه يم.»

کله چي د زنداني خيالونه او سوچونه پر هغه باندي غلبه وکړي، او هغه رامحاصره کړي، هغه مدام دا سوال له ځان سره کوي چي ايا په عشق کي ناکامي بڼه ده، او که اصلا مينه بڼه نه ده.

هغه وايي: «ما تر اوسه پوري د دې پوښتني جواب نه دي پيدا کړي.»

نوټ:

دا رپوټ د جون پر ۳۰ په نيويارک ټايمز کي خپور سوی وو. ی

د پاڼو شميره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکي په ځير و لولئ